

Pidage meeles ja armastage Iljitsi, meie õpetajat, meie juhi, õppige tundma tema teoseid.

J. V. STALIN

Под знаменем Ленина, под водительством Сталина вперед, к победе коммунизма

28 лет тому назад перестало биться сердце основателя и вождя большевистской партии, создателя советского государства, великого вождя и учителя трудающих всех стран В. И. Ленина. Смерть Ленина прервала его самоотверженный труд по строительству советского государства. Своими выдающимися научными открытиями Ленин творчески обогатил учение Маркса и Энгельса, развел его дальше, применительно к новой эпохе — эпохе империализма и пролетарских революций.

В неразрывном содружестве с Лениным строил большевистскую партию, советское социалистическое государство, разрабатывал вопросы теории и тактики партии его верный ученик, соратник и друг товарищ Сталин. Руководствуясь указаниями Ленина, товарищ Сталин развел и глубоко обосновал впервые выдвинутый Лениным вопрос о победе социализма в одной стране. Тов. Сталин создал законченное учение о социалистическом государстве, о возможности построения коммунизма в нашей стране и о необходимости сохранения государства при коммунизме в том случае, если сохранится капиталистическое окружение.

Двадцать восьмую годовщину со дня смерти В. И. Ленина советский народ отмечает своими успехами достигнутыми за послевоенные годы. Еще в октябре 1950 г. доведенный уровень промышленной продукции Советской страны был превышен на 73 процента. В 1951 г. промышленная продукция Союза ССР в два раза превышала довоенную продукцию 1940 года. Советский народ твердо помнит и претворяет в жизнь ленинскую формулу: «коммунизм — это советская власть плюс электрификация всей страны». Только в 1951 году мощность пущенных в ход электростанций и агрегатов составила около 3 миллионов киловатт, что равняется мощности почти пяти таких крупных электростанций, как ДнепроГЭС.

Велики успехи советского народа в развитии сельского хозяйства. Зерновая проблема окончательно разрешена. За последние несколько лет валовой урожай зерновых культур превышает ежегодно 7 миллиардов пудов. Партия, советское правительство и лично товарищ Сталин проявляют неустанный заботу об улучшении благосостояния советских лю-

дей. Из года в год растет народный доход и на основе его увеличиваются доходы трудающих. Только в 1951 году в городах и рабочих поселках сдано было в эксплуатацию около 27 миллионов квадратных метров жилой площади, а в деревне построено для колхозников 400 тысяч жилья домов.

В благоприятных условиях советской власти расцвела культура, национальная по форме, социалистическая по содержанию. В 1951 году в республике открылась сельскохозяйственная академия. Создано и делает первые уверенные шаги эстонское советское киноискусство. Большими тиражами издаются в Советской Эстонии

Ленин и Сталин в рабочей квартире
Рисунок П. Васильева

Партия, правительство и лично товарищ Сталин уделяют огромное внимание вопросам коммунистического воспитания трудающихся, дальнейшему подъему социалистической культуры. Об этом говорит тот факт, что в 1951/52 году в высших учебных заведениях и техникумах обучается 2720000 человек.

Двадцать восьмую годовщину со дня смерти Ленина отмечает новыми трудовыми победами и эстонский народ. Еще в 1947 г. промышленность республики достигла довоенного уровня и сейчас дает продукцию в четыре раза больше, чем в 1945 г. Велики успехи в развитии сельского хозяйства: свыше 95 процентов крестьянских хозяйств, объединившихся в колхозы, твердо вступили на социалистический путь развития. Благодаря огромной помощи братских республик в ЭССР работает 61 машинно-тракторная станция и 6 мелиоративных станций, оснащенных новейшей советской техникой, — мощными тракторами, самоходными комбайнами и другими машинами.

Произведения Маркса, Энгельса, Ленина и Сталина, вооружающие трудящихся города и деревни всепобеждающим знанием теории марксизма-ленинизма.

Великие исторические победы Советского Союза открыли путь к свободной и счастливой жизни для трудящихся ряда стран Европы и Азии. Твердо стали на путь строительства социализма страны народной демократии. Великую победу одержал под руководством своей коммунистической партии Китайский народ.

Неизмеримо возраст и окреп могучий лагерь демократии и социализма, возглавляемый Советским Союзом. Это — новый, великий триумф ленинизма. С гордостью оглядываешься на путь, пройденный нашей страной по ленинскому пути социалистического пути развития. Советский народ выражает чувство горячей любви и глубокой преданности вдохновителю и организатору всемирно-исторических побед коммунизма — великой партии Ленина — Сталина, вождю и учителю, отцу и другу трудящихся всего мира Иосифу Виссарионовичу Сталину.

Kõigi maade proletaarlaste ühinege!

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi partreibiroo direktori, ESKN liikmete ja ametiühingutele häälekandja

Nr. 2 (73) Esmaspäeval, 21. jaanuaril 1952. a. IV aastakäik

Экзаменационная сессия приближается к концу

Идет экзаменационная сессия! Как много содержания вложено в эти три слова. Экзамены — это не только итог учебной работы за семестр, это и государственная проверка того, как осуществляется в нашем институте подготовка кадров интеллигенции для нашей промышленности, транспорта и сельского хозяйства.

Экзаменационной сессии предшествовал период зачетов, который в этом году прошел в институте более организованно, что обясняется лучшей работой нашего коллектива в течение всего семестра. Регулярная работа студентов позволила большей части студентов сдать зачеты в срок и без особого напряжения.

Однако для студентов некоторых групп (особенно на факультете, где деканом тов. Мурель), которые плохо работали в течение семестра, зачетный период превратился в период бессонных ночей. Но, несмотря на своевременную сдачу зачетов, эти студенты на экзаменационной сессии все равно обнаруживают плохие результаты (студент Порлач (ММ-35) уже получил 3 двойки).

Сейчас экзаменационная сессия в разгаре. Каковы же первые результаты? Мероприятия, проведенные дирекцией и общественными организациями института, в целях лучшей подготовки к сессии, дали хорошие результаты. По утверждению всех преподавателей, к данной экзаменационной сессии студенты пришли более подготовленными (группы О-51, ММ-71, МЕ-94 и др.). Наиболее подготовленными оказались те студенты, которые работали в течение семестра. Среди передовиков-отличников мы видим студентов-комсомольцев Лео Тори (староста группы О-51), заместителя секретаря комитета ВЛКСМ тов. Галинского и группы-парторга механического факультета тов. Мяэотса (гр. ММ-55), комсомольцев Фоминых (Л-31), Кульбас (Р-IV) и других. Мы видим, что при умелом планировании времени общественная работа не мешает отличной успеваемости. Наши студенты понимают, что их общественные дела неразрывно связаны с их будущей практической деятельностью, которая потребует не только знаний по специальности, но и известного организационного опыта.

Результаты всей экзаменационной сессии во многом зависят от того, сможем ли мы в оставшиеся дни ликвидировать имеющиеся недостатки в проведении консультаций, ликвидировать различные организационные неполадки при проведении самих экзаменов. Нужно строго придерживаться приказа министра высшего образования № 803, не допускать на экзамены посторонних лиц без разрешения директора, предупредить студентов, что согласно этому приказу «студент, получивший на сессии более двух неудовлетворительных оценок, исключается из вуза» и лишь при наличии особо уважительной причины, после весенней сессии оставляется на второй год, а после зимней сессии допускается к продолжению занятий с обязательством пересдать в течение месяца предметы, по которым получены неудовлетворительные оценки. Этот пункт особо нужно помнить тем студентам, которые, получив вопросы, вовсе отказываются отвечать (Сысоева, Пичунина (Л-33), Власов (Л-34) и др.), получая за это «грабовое молчание» неудовлетворительную оценку. Комсомольская и профсоюзная организация групп и факультетов должны вести решительную борьбу с легкомысленным отношением к экзаменам таких студентов, используя для этого все средства и особенно стеннную печать.

Поэтому к последнему экзамену нужно тщательно готовиться. Нужно не забывать, что долг каждого студента успешно сдать экзамены и порадовать родину хорошими и отличными оценками.

Ehitusteaduskonna I kursuse iiliõpilane kommunistlik noor Lembit Maine kõrgema matemaatika eksamil Eesti NSV Teaduste Akadeemia tegevlikme prof. A. Humala juures. Siin Maine sooritas eksami hindele „väga hea“

E. Viljaranna foto

Кõik jõud eksamisessiooni edukaks lõpetamiseks!

Õpperühmas ME-33

Rühma ME-33 üliõpilastel toimus neil päevil eksam teoreetilises mehaanikas. Võib märkida, et kui käesoleva eksamisessiooni esimesel eksamil, s. o. tugevusõpetuses esines vördelemisi rohkem mitterahuldauid ja rahuldauid vastuseid, siis järgnevate eksamitel on tulemused pidaval paratenenud. Nii sai teoreetilises mehaanikas ainukesena rahulava hinnangu üliõpilane Mägi Hindale „väga hea“ vastas 16 üliõpilast. Rühm saavutas keskmise hindena mehaanikaeksamil 4,5.

Praegu pingutab kogu rühm oma jõudu, et lõpetada edukalt eksamisessioon.

H. METSIS (ME-33)

KOMMUNISTLIKUD NOORED ON ESIRINNAS

Rühma K-31 üliõpilased kogunesid 16. jaan. instituudi peaehoonesse, seekord eksamile õpapeaines „Teoreetiline mehaanika II ja III“ dots. Sivadi juures. Eksamipäeva lõppedes võis kokkuvõtteid tehes saavutatuga rahuks jäädva. Üle 80 prots. üliõpilastest vaatas hinnetele „hea“ ja „väga hea“. Mitterahuldauid hindideid ei esinenud. 34 prots. üliõpilasi sooritas eksami hindele „väga hea“. Nende hulgas on eesrindlikud üliõpilased kommunistlikud noored Lille, Uibopuu ja Rohumägi ning üliõpilane Paja, kes on seni kõik eksamid sooritanud hindele „väga hea“.

H. KIIVER (K-31)

Raamatukogu eksamisessiooni ajal

Raamatukogu ülesandeks eksamisessiooni ajal on üliõpilaste hääretute varustamine vajalik õpikutega ja lugemissaalis õppimiseks vajalike tingimustele loomine ning säilitamine.

Kuigi raamatukogu on käesoleva eksamisessiooni jooksul seni suutnud neid ülesandeid pöördida, esineb üliõpilaste õpikutega varustamise osas puudujätk ja seda peamiselt katedrite hooletuse tõttu. Et saada ülevaladet õppelkirjanduse vajaduse kohta, saatis raamatukogu kõikidele katedritele varakult järellelähimise eksamiteks vajaliku õppelkirjanduse, eksamite tähtpäeva ja üliõpilased kõiki olemasolevaid võimalusi. Füüsika alal küsivad nad Mihelsoni õpikut „Füüsika II“, programmikohane uus Frisch õpik „Füüsika II“ lebab aga riulil. Sama lugu on „Üldelektrotehnika“. Niiviisi püüavad mõned üliõpilased õppida programmile mitte vastavate õpikute järgi.

Enamik katedreid suhtus üksikult sellesse raamatukogu ringkirja ja üldse ei vastanud. Enne eksamiperiodi algust saabus 8 vastust, hiljem suure nõudmisse peale veel mõni.

Küsimusesse sellise suhtumise tulemused on juba ilmnemased.

Kuna metallide tehnoloogia kateder (kat. juh. van.-öp. A. Nikolski) ei esitanud õigeaegselt

E. SAADRE

Sügissemestri arvestuste tulemusi

Arvestuste ja eksamite sooritamine on üliõpilastele riikliku tähtsusega ülesanne. Arvestuste ja eksamite tulemused näitavad, kuidas üliõpilased on omandanud semestri jooksul vajalikke teadmisi, kuidas üliõpilased on suhtunud oma ülesannetesse.

Õppejõudude osas kajastavad selle perioodi tulemused õppejõu poolt esitatud loengute kvaliteeti. Kuidas üks või teine õppejõud oskas juhendada üliõpilaste praktisi töid, et üliõpilased õigeaegselt annaksid ära projektid ja arvestused.

Arvestuste ja eksamite perioodi tulemused näitavad TPI direktiooni, ühiskondlike organisatsioonide, õppeosakonna ja katedritele juhatajate tööd õppetöö organiseerimise ja juhtimise alal.

Nüüd, kus arvestuste periood on seljataga, võime teha sellest kokkuvõtteid.

Arvestust oli kõige rohkem mehaanikateaduskonnas — keskmiselt 11,20 arvestust üliõpilase kohta, kõige vähem aga majandusteaduskonnas — 5,15.

Kõige vähem vältnevusi arvestuste osas on keemia-mäe- ja majandusteaduskonnas, vastavalt

Dots. R. AMBROS

Kõrgemale marksismi-leninismi õppimise tase!

Möödunud semestri arvestuste tulemused marksismi-leninismi alustes näitasid, et valdav osa üliõpilasi suhtus täie teadlikku sega marksistlik-leninliku teooria õppimisse, võttis aktiivselt osa loengutest ja seminaridest, töötas iseseisvalt põhjalikult läbi marksismi-leninismi klassikute teoseid. Suurem osa õpperühmi võttis tõsiselt marksismi-leninismi alustele sisulise omandanuse ja õppedistsipliini kõrge taseme eest, viies miinimumini puudumised loengutest ja seminaridest, võttis aktiivselt osa käsitledava teema arutamisest ja organiseerides ühiskondlikus korras kontrolli konspektide korrapärase koostamise üle. Heade teadmiste ja marksismi-leninismi teorias paitsid teiste hulgas silma rühmad K-11, ME-33, K-II, T-II, K-32, MM-15, K-13, L-14, ME-13.

Töhusat kaasabi õppedukuse taseme töstmisel osutas komso-moli grupp rühmas L-14, kus valdav enamus üliõpilasi kuulub komssomoliorganisatsiooni ja rühmas K-11, kus ligi pooled üliõpilastest on kommunistlikud noored. Rühma K-11 üliõpilaste osavõtt semestridest oli väga aktiivne ja sisukas. Kogu semestri väljal selle rühma üliõpilased

koostasid süsteematiiliselt põhjalikke konspekti algallikatest. Silmapaistvate tulemustega õppis selles rühmas kommunistlik noor sm. Välik (olles ühtlasi selle rühma grupporg), kes vastas alati hindele „väga hea“, võttis iseseisvalt seminaridel sõna teiste seltsimete sõnavõttude täiendamiseks, koostas korralikud konspektid klassikute teostest ning ei puudunud ainustki korda seminaritundidest kogu semestri jooksul. Väga häid teadmisi selles rühmas näitasid samuti üliõpilane R. Ristlaan, ÜLKNU liikmed H. Raid, Luule Saat ja teised. Ainsaks mahajääjakas selles rühmas osutus üliõpilane A. Mutt, kes suhtus pealiskaudselt aine õppimisesse, ei konspekti erindud süsteematiiliselt algallikaid, — nii jättis ta konspektierimata V. I. Lenini töö „Sotsiaaldemokratia kaks taktikat demokraatlikus revolutsionis“, samuti olid tema teadmised väga lünlükid, mille tõttu sai ta (ainsana rühmas) arvestuse alles teistkordset ilmumisel arvestusele.

Heade teadmiste ja distsipliini paistis silma rühm K-II, kes võttis peaegu kõigist seminaridest osa sajaprotsendilises koosseisus ja töötas põhjalikult läbi vastava materjali, eriti üliõpila-

andmeid ja neid hilinenult andes „unustas“ rühmad MM-31 ja MM-55, siis jäid need õpikuist ilma.

Ka teistes katedrites esineb samalaadsed nähtusi. Soojusenergeetika kateder (kat. juh. dets. J. Ivand) esitas oma õpikute jaotuskava hilinenult 31. dets., jäättes rühma O-51 nimekirjast välja. Ka see rühm jäi ilma õpikuist. Õpikud jaotati teistele rühmadele.

Katedrid peaksid eksamid neis ainetes, millede kohta on vähе õpikuid, määrama suuremate vahaaegadega kui 2–3 päeva. Teiselt poolt ei kasuta üliõpilased kõiki olemasolevaid võimalusi. Füüsika alal küsivad nad Mihelsoni õpikut „Füüsika II“, programmikohane uus Frisch õpik „Füüsika II“ lebab aga riulil. Sama lugu on „Üldelektrotehnika“. Niiviisi püüavad mõned üliõpilased õppida programmile mitte vastavate õpikute järgi.

Raamatukogu on varem alal ajal mõningaid õpikuid muretsenud liiga vähе, näiteks Litvini „Tehnilist termodynamiikat“ mida kasutab 4 rühma, on olemas ainult 5 eks.

E. SAADRE

Üliõpilased valmistuvad hoolikalt viimaseks eksamiks. Õpperühma MM-31 üliõpilased Heino Arumäe, kommunistlik noor Arnold Vällo ja Paavo Lindpere ühiselamus nr. 2 pingas õpetöös. Sm-d Arumäe ja Vällo on senised neljatunnistatud hindede „väga hea“, sm. Lindpere — hindede „hea“.

E. Viljaranna foto

План проведения зимних каникул

24/1 — студенческий бал, посвященный окончанию зимней экзаменационной сессии, в концертном зале театра «Эстония» в 20.00 ч.

27/1 — утренник, организуемый журналом «Лооминг». Концерт с участием Георга Отса. Сакала 35, в 12.00 ч. Вход свободный.

30 и 31/1 — культпоход на оперу «Молодая Гвардия» в ГАТ «Эстония», в 20.00 ч.

Профком и комитет ЛКСМЭ ТПИ

sed Tišler, Raba, Jaansoo, Bauing jt. Paremateks üliõpilasteks teistes rühmades osutusid sm-d Kallion, Enniko, Landberg, Mode (ME-33), Parel (K-32), Bazanov, Svojevolina (MM-15), Kalev (E-11), Samsonov, Šitikova (K-13), Eesmaa, Otsason (T-11), Zaharenko, Kokoulin (L-13), Sinisoo, Koltsar (ME-13) ja paljud teised.

Eesrindlike üliõpilaste töös tulab eeskujus seada nende loovat suhtumist marksismi-leninismi alustele õppimisesse. Nad ei tuubi mehaaniliselt põhie marksmismi-leninismi seisukohti ja faktele parti ajaloost, vaid oskavad anda teoreetilise põhjenduse ühis-kondlike sündmustele ja kinnitada marksismi-leninismi seisukohti faktiliste näidetega klassivõitluse ajaloost, kasutades seejuures nii algallikaid, ilukirjanust kui ka tänapäeva ajalehte-de materjale.

Kuid vaatamata mõningatele saavutustele näitas möödunud õppesemester ja läbiviitud arvestus, et marksismi-leninismi teoria õppimises esineb veel riida tösisel püudusi. Nii näiteks leidus veel üksikuid rühmi, kelle õppetöö tase oli madal ja kes suhtusid hoolimatu distsipliini küsimustesse. Nii näiteks sattusid mahajääjate kilda pöölmajanduse mehhaniiseerimise teaduskonna rühmad (PM-31 ja PM-32), rühmad E-33, E-13, E-15, L-11. Mõned üliõpilased, näiteks Paas, Kaad, Lill (PM-32), Eigi, Aasma (E-33), Trill (E-13), Kepler, Lukk (O-31) võtsid loha-

kalt osa loengutest ja seminari-tödest, ei teinud korralikke konspekti ja selle tulemusena esinesid puudulike teadmistega marksismi-leninismi alustes. Üliõpilane Aino Paas (PM-32) sai isegi sellega hakkama, et ei töötanud ise läbi marksismi-leninismi klassikuid, vaid „laenab“ tuttavalt konspekti ja esitas selle oma „iseseisva“ tööna õpetajale. Üliõpilane Trill suhtus pealiskaudselt marksismi-leninismi õppimisesse, käis harva seminaridel ja arvestuse ajalgi ei tundnud tähtsamaid etappe vene sotsiaaldemokratia ajaloos ja ei teadnud missuguseid klassivõitluse põhivorme käsitleb Lenin oma töös „Mis teha?“.

Möödunud semestri kogemused näitavad, et marksismi-leninismi alustele õppimisel tuleb rohkem tähelepanu pühendada bolševike parti ajaloole põhiküsimustes, marksismi-leninismi teoria põhiidee sügavale läbitöötamisele.

Nagu nähtub paljude üliõpilaste vastustest, tuleb veelgi põhjali-kumalt töötada selliste tähtsate teoreetiliste küsimuste selgitami-seks, nagu kapitalismi hukkumi-se paratamatuse põhjendamine, milleks on vaja igakülgsest iseloomustada kapitalismi põhilist vas-tuolu; leninlik sotsialistliku revolutsiooni teoria, leninlik kodanlik-demokraatlik revolutsioonilt sotsialistlike revolutsioonile ülekaasvamise teoria, bolševi-ke parti strategia ja taktika küsimused, proletariaadi dikta-tuuril olemuse iseloomustus jne.

В научной работе т. Кудрявцевой и т. Соонурм встретились большие трудности и препятствия, но они их безусловно преодолеют и тем самым еще больше обогатят свой научный опыт. Не только для наших лучших выпускников, но и для молодых преподавателей нашего института путь к вершинам науки лежит через аспирантуру. При этом, если за время с 1944 г. по 1951 г. через аспирантуру штат научных работников нашего института пополнился всего 4 учеными, то лишь за четыре предстоящих года (1952—55 г.) по плану пополнения штата института молодыми учеными через аспирантуру мы получим 34 новых кандидатов наук.

Развитие аспирантуры при ТПИ важно не только потому, что штат научных работников пополняется учеными, но и потому, что наличие при кафедрах аспирантов неизбежно поднимает научно-исследовательскую работу кафедр на более высокую ступень, неминуемо заставляет коллектизы кафедр не только учить аспирантов, но и самим непрерывно обогащать свои научные кругозоры, ближе касаться практических вопросов своей специальности через научно-исследовательскую связь с производством.

Б. ТРЕИЕР,
профессор, доктор техн. наук

VASTUSEKS KRIITIKILE

Vastuseks „Polütehnikus“ nr. 27 ilmunud artikile „Ühiselamu nr. 2“ teatas ühiselamu komandant sm. Laisarv, et ta „ei tunnistă kriitikat öideks.“ Küsimuse selgitamiseks pööratus toimetus ühiselamu nr. 2 nõukogu ja vanema poole. Avatudavast ühiselamu nõukogu vastusesi ühineb, et sm. Laisarv on asunud kriitika summutamisele.

TPI ühiselamu nr. 2 nõukogu, aruanud läbi „Tallinna Polütehnikus“ nr. 27 ilmunud artikli „Ühiselamu nr. 2“ ja ühiselamu nr. 2 komandandi sm. Laisarve vastuse mainitud artikli, leidis, et ajalehes avaldatud kriitika on õigustatud. Enne eelpoolmetatud artikli ilmumist külalast sm. Laisarve vördelemisi harva ühiselamu — kord nüüdjas vähе harvem, tubasid aga peaegu üldse ei kontrollinud. Samuti tundis sm. Laisarv vähе huvi esinevate puuduste vastu, mille tööti seni on parandamata näiteks võlmete kapi klaasuksi jm. Peale artikli ilmumist on sm. Laisarv küll tihti külalastand ühiselamut, kuid tubades on ta sama haruldane külaline nagu varem. Sellesttu ühiselamu nr. 2 nõukogu arvab, et ilmunud kriitika ebaõigeks tunnistamine sm. Laisarve poolt ei ole põhjendatud.

K. KÖNNUSSAAR,
ühiselamu nr. 2 nõukogu esimees
B. GENSS,
ühiselamu nr. 2 nõukogu sekretär